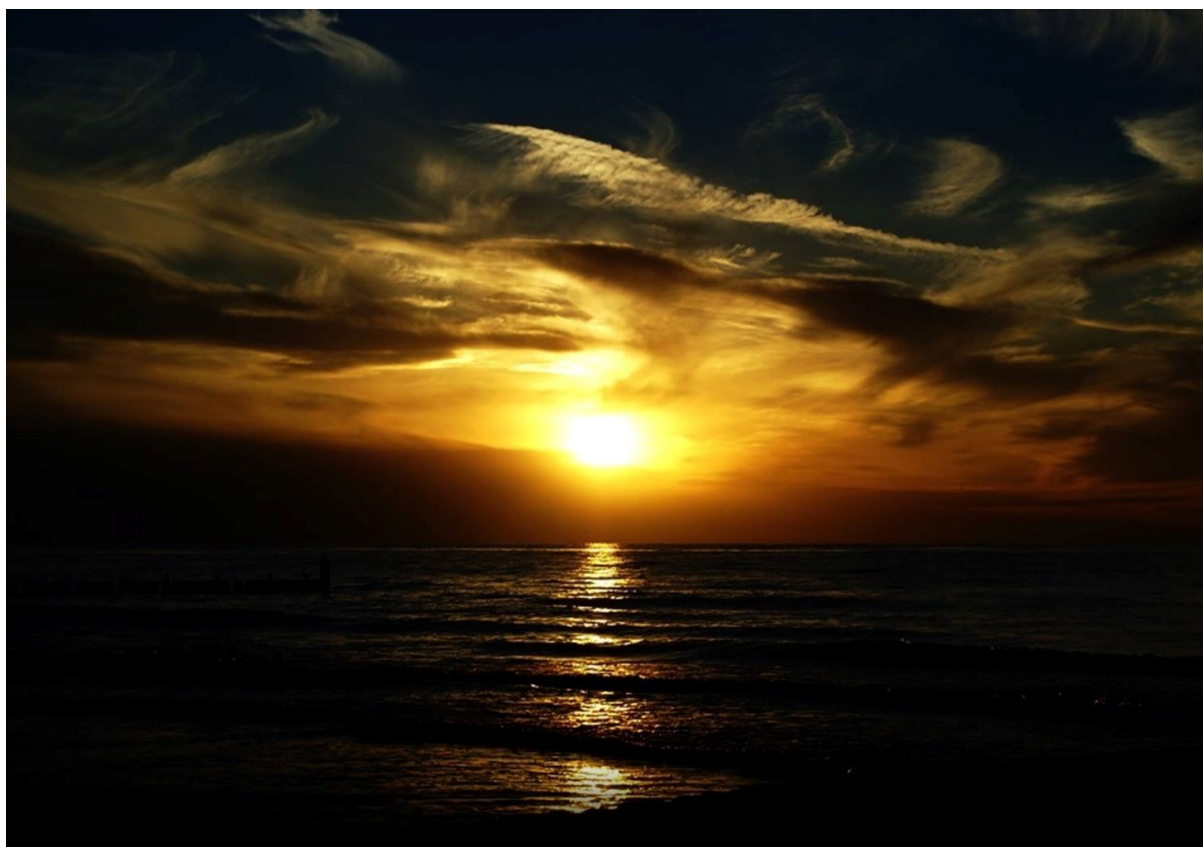

Morskie opowieści

Wawrzyńcowym szlakiem

Powoli zaczyna zmierzchać, mija kolejny już wakacyjny dzień. Jeszcze słońce purpurą¹ maluje swój spektakl na firmamencie², by w mgnieniu zniknąć za horyzontem. I już snują się wokół, nastrojowi chwili poddane, a z życia wzięte, szumem spienionych fal, skrzekiem albatrosów³ przeplatane morskie opowieści.

Zapraszam!

Fot. 1. Maria Pijas

---

¹ **Purpura** – barwa od koloru intensywnie czerwonego do fioletu.

² **Firmament** – niebo.

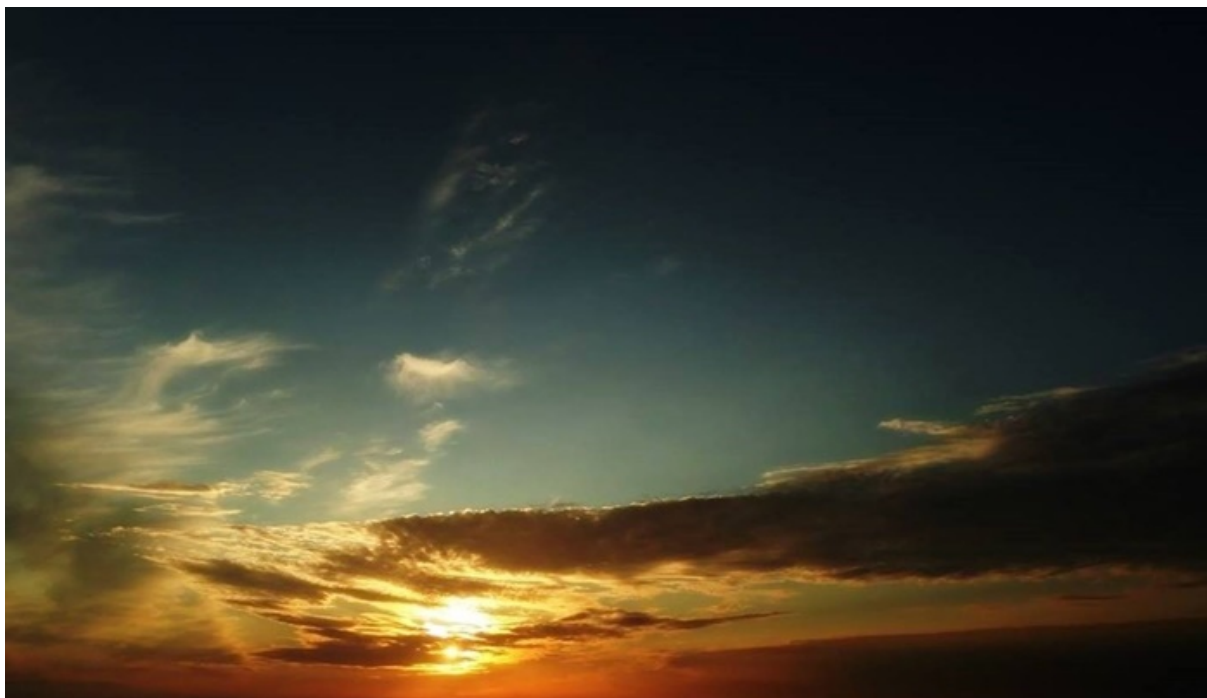
³ **Albatrosy, albatrosowate** – rodzina dużych, morskich ptaków zaliczanych do rzędu rurkonosych. Pod względem rozpiętości skrzydeł są jednymi z największych latających ptaków, a albatros wędrowny ma największą rozpiętość skrzydeł ze wszystkich żyjących gatunków ptaków.

Morskie opowieści
Wawrzyńcowym szlakiem

Karta pracy

„W Wawrzyńcowie, starej osadzie rybackiej”

Dzień dobry.

Fot. 2. Maria Pijas

1. Przeczytaj uważnie tekst. Zapraszam 🤗.

Nasza opowieść ma swój początek w Wawrzyńcowie, starej osadzie rybackiej nazwanej od imienia pierwszego osadnika.

Tu rytm życia dyktowało morze, jego przyływy i odpływy, silne sztormy i wiatry. Jednak, kto raz zobaczył to miejsce, osiadał tutaj na stałe. Urzekło ono pięknem surowego krajobrazu.

Z biegiem czasu osada rozrastała się, powstawały kolejne domostwa, przybywało mieszkańców migrujących za chlebem. Podstawę ich bytu zaczęło stanowić nadmorskie środowisko naturalne. Tutejsza ludność, utrzymując się głównie z połowów ryb, stopniowo zaczęła pozyskiwać bogactwa naturalne z pobliskich terenów – piasek, sól i bursztyń, tocząc nieustanną walkę z morzem o przetrwanie.

Morskie opowieści

Wawrzyńcowym szlakiem

Protoplasta⁴ rodu, Wawrzyniec na skraju klifu⁵, w znacznej odległości od pozostałych domostw, wybudował małą chatę. Zamieszkał tam wraz z wybranką serca. Odtąd miłość na stałe zagościła w progach ich domowego ogniska.

Z czasem domostwo zaczęło tętnić gwarem i śmiechem dzieci. Tu na świat przyszedł jego pierworodny syn, który po ojcu otrzymał imię Wawrzyniec. W ten oto sposób osadnik zapoczątkował rodzinną tradycję, będącą uhonorowaniem i przedłużeniem dziedzictwa. Kultywowana przez kolejnych następców sprawiała, że imię Wawrzyniec przechodziło z pokolenia na pokolenie, na chłopca najstarszego spośród rodzeństwa.

Rodzina, mimo iż początkowo biedna, cieszyła się uznaniem mieszkańców osady. Często przychodzono do osadnika Wawrzyńca radzić się w codziennych, niełatwych sprawach. Towarzyszyła mu przy tym niezwykła aura tajemniczości, którą owiane było jego niespełnione marzenie. Integrował społeczność i przodował w połowach, toteż przypisano mu stanowisko szypra⁶, zaś z upływem czasu od jego imienia powstała nazwa osady

Legenda głosiła, iż pradziad Wawrzyniec pewnego ranka, o świtaniu znalazł nad brzegiem wyrzuconą przez morze butelkę, a w niej skrawki papieru pergaminowego z zagadkowym i niewyraźnym zapisem na rysunku, który kształtem przypominał mapę. Owe skrawki pergaminu⁷ skrzętnie skrywane były przez Wawrzyńca w zawiniątku na przypiecku.

W kolejnych pokoleniach jego potomkowie przejmowali stanowisko szypra, a dzięki pieczołowicie zachowywanej tradycji ustnego przekazu historii rodziny, następcom przekazywane było małe zawiniątko ze skrawkami papieru, a wraz z nim niespełnione marzenie przodka.

---

⁴ Protoplasta – założyciel rodu.

⁵ Klif – urwisko brzegowe, brzeg wysoki – stroma, często pionowa ściana brzegu morskiego lub jeziornego, utworzona wskutek podmywania brzegu przez fale.

⁶ Szyper – potoczne określenie kapitana niewielkiej jednostki, na przykład kutra pływającego po wodach śródlądowych lub przybrzeżnych. W dawnej marynarce wojennej szyper był zastępcą kapitana okrętu.

⁷ Pergamin – materiał pisarski wyrabiany ze skór zwierzęcych; podłoże, na którym można pisać.

Morskie opowieści

Wawrzyńcowym szlakiem

Takie oto dziedzictwo⁸ przeszło na kapitana Wawrzyńca, który za punkt honoru przyjął sobie wypełnienie tej spuścizny⁹, spełnienie marzeń pradziada.

Fot. 3. <https://pixabay.com/pl/photos>

---

⁸ **Dziedzictwo** – ogół wartości niemajątkowych lub majątkowych odziedziczonych po przodkach, bądź poprzednich pokoleniach.

⁹ **Spuścizna** – dziadkowizna, przejmowanie po rodzicach, dziedziczenie.

Morskie opowieści
Wawrzyńcowym szlakiem

Fot. 4. Maria Pijas

2. Przeczytaj uważnie poniższe pytania. Podkreśl w przeczytanym tekście właściwe fragmenty, a następnie udziel pisemnej odpowiedzi na postawione pytania. Możesz przytoczyć odpowiednie cytaty z tekstu.

Powodzenia 🍀! 🍀!

🚩 Jakie było pochodzenie nazwy osady?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Morskie opowieści
Wawrzyńcowym szlakiem

✚ Skąd pochodziła i czym zajmowała się ludność?

.....

.....

.....

.....

✚ O początkach jakiego rodu jest mowa w opowiadaniu?

.....

.....

.....

.....

✚ Kim był Wawrzyniec i jaką zapoczątkował tradycję?

.....

.....

.....

.....

✚ Jakie było marzenie Wawrzyńca, założyciela rodu?

.....

.....

.....

.....

Morskie opowieści

Wawrzyńcowym szlakiem

✚ Kto obrał sobie za punkt honoru wypełnienie dziedzictwa pradiada?

.....

.....

.....

.....

✚ Jaką tajemnicę wg Ciebie skrywały skrawki pergaminu? Spróbuj uzasadnić w kilku zdaniach swoją wypowiedź.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Dziękuję!